

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodvs Expeditæ Confessionis Tum pro Confessarijs, tum pro Pœnitentibus

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De delectatione turpi solum interna, seu ut vocant morosa, paragr. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-41773

C A P V T VII.

Circa Sextum, & Nonum
Decalogi præce-
ptum.

§. I.

*De Delectatione turpi solum
interna, seu, ut dici-
tur, morosa.*

IN hoc differt desiderium,
& consensus in copulam
illicitam (idem dicendum in
aliis materiis) à delectatione
ipsa, quam quis habet de eadem
copula; quod desiderium est a-
ctus ex se efficax, & consumma-
tur, seu consummari intenditur
in ipso opere externo fornicationis;
delectatio vero est actus
ex se inefficax, & consummatur
interius: non enim transit ad vo-
lendum

lendum exequi id, de quo quis delectatur, nam propterea dicitur etiam delectatio morosa: quia peccans, dum moratur in ipsa delectatione, nec ad opus consummandum procedere intendit, in eadem veluti conquiescit. Cum autem certum sit in desiderio, & consensu, immo, & in gaudio de re illicita jam habitata debere coram Confessario aperiri conditionem personæ desideratæ, in hoc modo; Desideravi monialem, nuptam, &c. & in homicidio, desideravi occidere Patrem, vel fratrem, &c. seu gavisus sum commisisse peccatum cum moniali, vel nupta, &c. gavisus sum occidisse Patrem, fratrem, &c. quia tales voluntatis actus sunt contra diversas virtutes, unde & sine dubio sumunt suam specificationem à talibus objectis specie morali diversis: cum inquam certum id omnino sit; celebris

con-

controversatur quæstio de delectatione morosa: An scilicet si quis solum delectetur (sed non desideret) de copula, quam cogitat, cum nupta v. g. vel cum moniali, debeat id explicare: an potius sufficiat dicere, Toties venere de copula illicita delectatus sum illam cogitando.

2 Et ut, pro nostra consuetudine, scholasticas quæstiones prætermittamus: Dico probabilem esse a sententiam docentem, sufficere sine obligatione declarandi personas, circa quas eiusmodi morosa delectatio verificata est. Ratio est, quia delectationes eiusmodi non variantur specie ex varietate conditionum illarum personarum. Non variantur autem, quia satis superque, & adæquatè sumunt, contrahuntque suam omnes turpitudinem ex oppositione cum virtute temperantiæ, quæ nunc sola violatur, neque enim ille animus

a Vasp. 2
d. 11. &
112. Castr.
3. 10. 2. p.
40. §. 4.
aliqui
non pauci.

animus sic sistens in sola ea voluptate; procedit ad violandum, seu ad desiderium violandi ius speciale conjugatæ, solutæ, sacræ, &c. ergo satis explicatur per solam oppositionem ad virtutem Castitatis.

3 Non sic si quis delectaretur de concubitu conjugatæ formaliter, ut conjugata est, seu ut nupta est, seu ut sacra est (id quod certè rarissimum erit) tunc enim esset necesse id explicare, ut esse patet: nam propterea si quis se morosè delectaret de concubitu sodomitico, non satis esset si diceret: Delectatus sum de copula illicita, sed debet hanc specialitatem explicare, quia tunc formaliter delectatio versatur in talem copulam, ut diversam à naturali congressu.

4 Quod diximus de delectatione morosa, videtur etiam, secundum hanc sententiam, dicendum de aspectibus, quando

quis

quis
vener
conco
detur
ctati
easde
tang
conf
cond
in fo
dicam
De
santis
e. 1. §

T
turpia
locutu
teriam
seferm

quis respicit mulieres affectu
venereo, sine progressu ad eas
concupiscendas: quia tunc vi-
detur similiter, interius, dele-
ctatio tota consummari. At si
easdem venereo mortali affectu
tangeres: quia, exterius, actio
consummatur, esset personæ
conditio declaranda.

De locutione turpi sistente
in sola locutionis delectatione,
dicam mox §. sequenti.

De unico actu desiderii ver-
santis circa multa objecta dixi
c. 1. §. 8. & 9.

§. II.

De Locutione turpium.

TRia hic incidunt expen-
denda. Primo, an qui
turpia cum peccato mortali col-
locutus est, debeat explicare ma-
teriam confabulationis; nempe
se sermonem miscuisse de adul-
terio,